№ 239. 1831.

BREDASCHE COURANT.

Dingsdag, Letterkundig, en Weetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandagsdag 6 en 7 November.

De Bredasche Courant wordt geheel HUIS *maden* p[er] *quartaal* f 2:- *franco* p[er] *post* f 2:50. *Alle advertentien, behoorlijk op formaat-zegel gesteld, worden geplaatst à 20 Cents het regel.*

ENGELAND.

Haag, den 5den November.

Het *officieele* Protocol der londensche conferentie schijnt bewijzen, dat de woorden : *eindelijke* en *onherroepelijke* bepalingen ditmaal in ernst nedergeschreven zijn. Eene engelsche vloot reeds voor Hollands kusten afgezeild, om den wil der conferentie des noods uit metalen monden te verkondigen.

De bepalingen der conferentie zijn derhalve geene *voorslagen* meer, waarop zij eene vrije keuze verwacht; het zijn *besluiten*, welker verdediging zij afdwingt.

Het gevoel van den regtschapen man bezit geene woorden om zijne verontwaardiging over zulk eene handelwijze uit te drukken. Na het bekend worden der 24 Artikelen, kon ieder dergelijke achting niet verwonderen. Het vijftigste protocol is, gelijk wij reeds vroeger in het algemeen zeiden, slechts een' voetstap meer op den sinds van jaar betreden weg. Men verwondere zich dan ook niet wanneer, bij weigering, of zelfs bij weifeling van onze Regering in het aannemen der 24 artikelen, de conferentie krachten zal weten te gebruiken, om Holland aan het voorgewend belang van Europa op te offeren.

De Engelschen zullen dan de schoone rol vervullen, met welke de Franschen zich in Augustus jl. belast hebben. Deze laatsten zullen echter hier geheel overtollig blijven; en al dadelijk zij zulks. België zoude daarom niet aan de magt der Franschen ontrukt zijn.

En vereenigt men Rusland, Pruissen, Oostenrijk? De namen der tegenwoordigden van deze mogendheden staan, zoo wel die van *Talleyrand* en *Palmerston*, zoowel onder de 24 artikelen, als onder het vijftigste misgeboorte van het gedrochtelijkst staatkundig ligchaam. Men verwachte van die zijde voor het tegenwoordige niets.

Holland staat derhalve in deze oogenblikken alleen. Er is in deze gevolgtrekking eene verbeerende gedachte. Nergenste meer gevoelt, dat de kracht buiten ons ons begeeft, bestaat meer het beding der krachtontwikkeling in ons zelven. Nergenste ons vertrouwen op menschelijke hulp afneemt, gevoelen wij meer de behoefte om den blik op Hooger bijstand te vestigen. Die bijstand is ons genoeg. Het zoude thans niet voor het eerst zijn, dat Holland in de beschermende alleen, de krachten ontving, om uit een hagelbui triomf eer, en roemvol te beurzen. De grondlegger onzer vrijheid, de onsterfelijke *Willem van Oranje*, zeikende openlijk dat hij met geenen anderen bondgenoot, dan met den Vorst der Vorsten een verbond had aangegaan. Tachtig jaren strijdens hebben bewezen, dat zulk een vertrouwen niet teleurstelden driemaal.

Vreest men legers! Reeds de ligging van ons vaderland maakt deszelfs grensverdediging niet moeijelijk. Dijken, waaruit wij water en vuur tot verwoesting van den magtigeren dienstbaar maken; dijken, die zoude, zelfs Frankrijks meest werkdadige *interventie* haar lion kan-nen vinden.

Maar talrijke vloten! Het is waar, indien onze *morele* belangen al het meest door Frankrijks invloed geleden hebben; onze *materiele* aangelegenheden werden daarentegen meer, en steeds op eene kwijnende wijze, door Engeland aangetast. Op nieuw toont deze mogendheid, dat de eenvoudige zeden van het krijtgebergte, bij het afsterven der deugden van Oud-Engeland, niet onhoudbaar zijn, om den trots der heerschzuchtigen te vernietigen. Het handelen van eene vloot dezer bevriende mogendheid zoude derhalve zeer mogelijk wezen. Welligt, in hunne zeker overmagt, zouden onze zeemagt naar hetgeen de verdeling vreest; en [illegible] twijfel is de overwinning aan onze zijde,

Maar de overmagt! . . . Ook hier nog Hollands geschiedenis raadplegen. Onze groote vaderen teelden, in hun werkdadig vertrouwen, hunne vijanden niet. Ook *Philips II* Pausche dwingelanden en *onbevoegdelijke* vloten uit, en echter: de *Armada* (*) van geheel Europa, onder den eersten veldheer van zijnen tijd, weken terug voor de Hollanders van dien zelfden tijd. Ga onze geschiedboeken op, en gij zult in het lot der Spaansche *Armada* het bewijs vinden, dat, waar menschen hulp faalt, hoog de eerdienst kunnen zijn tot bescherming der regtvaardige zaak.

Wij wijden ab deze algemeene Nederlandsche herinneringen, meer dan terzijden, eenvoudig tot het uit hoofdbeelden van onzen tegenwoordigen toestand.

Het is echter te betreuren, dat het vertrouwen, van hetwelk wij hier boven spraken, in tegen tijd slechts voor weinigen, grondslag van zekerheid oplevert. Met moge het al in de *moreele* uitkomen; *materieel* wil men iets anders, en, gelijk men het vermeerderen zien kan, iets *meer*. Het verminderen van de verschuldigde dwang; het verleggen van den loer, waarmit eigenlijk onze jammerlijke toestand is voortgevloeid, behoort onder de voornaamste middelen tot eene duurzame ontwikkeling, welke wij thans, meer dan ooit, behoeven.

Wat ons eenigsins te doen staat, kan, onze lezers, niet onbekend wezen. Wanneer een rover u, met het pistool dreigende, uw portefeuille of het leven eischt, in het eerste, meer dan dan geldt h. v. bewijzen, voor uwe eer en die uwer geliefden van waarde, dan is het ijdelijk afgeven zijner bezitting het geen eene lafaards. Weiger — Terwijl uw vijand den aan spant, kan welligt één stant bestaan te ontwijken, en, ook zelfs in het noodlottigste geval, is een bezwijken voor den dwang eervoller, dan de toekomst onthalmaar, dan de stilzwijgende afdwinging aan de eischen van een beginsel. In dat dat dwang heft aanwenden te doen dorpen, dan wil eene onderwijzing en het aanwenden te doen dorpen, dan wil eene onderwijzing en het leven niet deze bekoorlijkheden.

Worden onze mogelijken vervuld, dan weigere onze regering de voorgestelde, of opgelegde bij artikelen. Men trachte geen dwang af. In deze dreigende dagen wij, dan is het tot bekoren nog tijd, genoeg. Stilzwijgend aannemen beletten, is bekoring. Door overmagt te dijden is geene toestemming tot de gevraagde beantwoording aan onze verbindingen, gevorderde tijd gewonnen, en — mits stilzwijgend, die bedingen, als misbaarlijken, protocollen geteekend hebben, zullen over twaalf weken slechts lagen tegen ons zijn gekeerd.

— Sommigen onzer landgenooten hebben ons gevraagd: waarom wij niet, gelijk dezer dagen, door anders dagbladen gemeld is, de plaatsing der onderscheidene korpsen van het leger, in ons blad opnemen. — Wij hebben, vele maanden geleden, eene dergelijke plaatsing medegedeeld, doch, rijper nadenken ons het nadeelige daarvan hebbende doen inzien, zijn wij daarvan teruggekomen, gestegenwoordig wij nog eens zij de, die het officieel bezitten, om de bevoegde organen, aan [illegible] ontvangen. In den staat van oorlog, waarin wij thans verkeeren, ons leger vaderlandschen bodem bezettende, is het hoogst [illegible] zigtig, de gelegenheid openlijk bekend te maken [illegible] door vijandige vloten en landleden in onze wateren worden [illegible] dezen en boven, is dergelijke mededeelingen ook niet [illegible] Gerustestelling omtrent onze verdedigingsmagt [illegible] eene *algemeene aangave* bereikt, die ganse [illegible] rijke aanwijzigingen bevat. Gerustestelling van de echterbleven [illegible] trekkingen onzer Verdedigers kan evenmin het geval zijn; daar de [illegible] wone brieven piet, althans (zoo laag de lager binnen de [illegible] ligt) dat deel veel beter overzien. [illegible]

(*) *Armada*, spaansch woord: uitrusting of krijgsvloot beteekenende, [illegible] tijd is het woord tot aanduiding der *onoverwinnelijke* spaansche vloot bezigd.

verklaring, niet ten kwade, dat wij de opgaven onzer leger-posities, *tegenwoordig* onder de *onuitgegeven stukken* opleggen. — Wanneer ons leger zich weder op vijandelijken bodem mogt verplaatsen, vervallen de voornaamste bedenkingen tegen het mededeelen der-zelfs posities en dan zullen wij, althans ten deele aan het verlangen onzer lezers voldoen.

Van Vlissingen wordt van den 3den dezer gemeld:

» Na eenige dagen in verwachting te zijn geweest van eene engelsche vloot alhier op de kusten te zien, weet men nu, dat dezelve, althans vooreerst, *niet* zal komen; want de zijne heeft gekregen heeft om van koers te veranderen. Alle onze schepen, die zaturdag ten gevolge uitgezeild, zijn op de reede terug. Men is hier intusschen met inspanning werkzaam aan het versterken der vestingen; nieuwe en zware batterijen worden er, onder anderen, om de forten *de Nolle* en *Kenau Hasselaar* opgerigt; ook wordt een garnizoen van 4,000 à 5,000 man binnen zeer korten tijd in deze Vesting gewacht; reeds moet zulks van gouvernementswege zijn aangekondigd geworden, en zien wij daarvan dagelijks de eerste troepen te gemoet.

» In het 4e en 5de district van Zeeland blijft voortdurend alles rustig; men ziet of hoort er van geen belgische troepen; de kantonnementen, welke zij vroeger aan de grenzen betrokken hadden, zijn door hen weder verlaten; — de koortsen hebben schier geheel opgehouden."

— Het gerucht dat, onder bevel van den kommodore *Warren*, bestond was, om, gelijk dit in de Lloyds-lijst van 30 october aangekondigd was, naar de Schelde te zeilen, bestond uit de volgende schepen: de *Revenge* van 78 stukken, de *Talavera* en de *Wellesley* beiden van 74, de *Stag* van 46, de *Galatea* en de *Tribune* beiden van 42, de *Imogene* van 28, de *Curaçao* van 26, de *Tweed* van 20, de *Bresk* en de *Charybdis* beide van 3 stukken; alzo te zamen 11 grootere en kleinere schepen, met 436 stukken geschuts.

— De londensche berigten van den 1sten november houden berigt van schrikkelijke oproerigheden die te Bristol hebben plaats gehad. Tot dezelve had aanleiding gegeven de komst aldaar van sir *Ch. Wetherell*, een der ijverigste bestrijders van de hervormings-wet in het huis der gemeenten, die in zijne hoedanigheid van recorder naar Bristol was gegaan, ten einde er de assises te openen. Te Totterdown, eene mijl van Bristol, door den maire dier plaats vermeldt, en in deszelfs rijtuig naar Bristol rijdende, omtrent eene groote menigte volks de koets, onder het aanbieden van allerlei beledigende kreten. Het gerucht steeds aangroeijende en zelfs met steenen werpende, deed de regering eene kompagnie dragonders, ter bescherming opruken, alsmede een dertigtal speciale konstapels; zoo begeleid kwam het rijtuig binnen Bristol, en liep de plegtigheid van het openen der assises, hoewel niet zonder schrikbarend geraas af, doch toen de heer *Wetherell* daarop naar het Mansionhouse of stadhuis reed werd het gemeen oproeriger en zelfs handgemeen met de konstapels die zij ten laatste tot wijken dwongen, waarna het volk een geregelden aanval op het stadhuis begon. Te vergeefs wilde men de oproerige aflezen, de glazen werden ingeworpen, de deuren ingeslagen, en het gebouw overweldigd. Gelukkig waren de maire en sheriffs als ook de heer *Wetherell* het reeds ontvlugt. Alle vertrekken werden doorzocht, alle meubelen verbrijzeld, terwijl de gereedstaande maaltijd in weinige oogenblikken verslonden was. Na de plundering legen den avond begon men eene weining te betomelaars en daar wierp het volk buitkisten op en bluschte het brandgerucht. Den geheelen nacht bleef hetzelve op straat, hier en daar werden sommige belhamels wel gegrepen, doch door hunne vrienden weder ontzet.

Tegen den morgen scheen echter de stadmeid der oproerigen zoo toegenomen te hebben, dat bij de dragonders onophoudelijk berigten inkwamen dat zij genoodzaakt waren het stadhuis-plein te ontruimen; dit gebouw werd toen geheel vernield en in brand gestoken. Daarna werd de gevangenis, vervolgens den avond te voren eenige oproerlingen ware gehaald, aangetast, doorgemepesterd, de gevangenen in vrijheid gesteld en het gebouw verbrand; nog twee andere gevangenissen ondergingen hetzelfde lot. Voorts werd het tolhuis in brand gestoken, als ook het bisschoppelijk paleis in College Green; eindelijk het huis van den maire en dertig der fraaije huizen in Queens-square geplunderd en in de asch gelegd, alsmede het gebouw der oude en uitgaande regten uitgeplunderd. De oproerlingen lieten geen pogingen tot blusschen toe en de brand leverde het allerakeligst schouwspel op. Hun schadelijk gedrag ging alle verbeelding te boven. Zij hadden zich aan sterken drank zoo te buiten gegaan, dat velen door dronkenschap in de vlammen der brandende huizen omkwamen. Voor het paleis van den bisschop en de hoofdkerk vertoonden zich de plunderaars, en de matrozen, die een groot deel derzelve uitmaakten, plantten er stukken geschuts, en braken de brug aan de andere zijde af, om zoo zich tegen de troepen te verdedigen en hen tegen te houden.

Den volgenden zondag was het gansch meester van de stad, doch intusschen had er verscheidene moordtooneelen plaats, hoewel eenigheid strengdadiger maatregelen en kanden de herbergen, voorheen verdachtig en met goed gevolg, uit een gejaagd; omtrent tachtig van dezelve werden er gedood of gewond, en de matrozen van *Hr. Ms.* schip College Green verjaagd. Ondertusschen kwam er veel landvolk in Bristol en wilden de oproerigen de kalkmijn-werkers daartoe te voegen, maar een aanzienlijke menigte artillerie van Woolwich naar Bristol gezonden en daartoe, ter bespoediging, de paarden der verschillende diligences gebruikt. Volgens de laatste berigten van Bristol was alles aldaar eenigzins gerustgesteld.

Ook te Bath hebben oproerige bewegingen plaats gehad, doch, in verrelijking, veel minder beteekenis.

— Vrijdag en zaturdag hebben te Amsterdam groote mogendheden wederom conferentien op het crimineele van Belgische zaken gehouden.

— Van den 30sten op den 31sten zijn te Hamburg aan de Cholera ziek geworden 27 personen, derhalve het getal vermeerderd tot 587, waarvan genezen 133, gestorven 312, nog onder geneeskundige behandeling 142. De koninkl. Nederl. tot het bestuderen der cholera-ziekte benoemde geneesheeren, professor *Verschuir* Dr. *Beeker* en Dr. *Arntzenius* zijn dezer dagen alhier aangekomen.

— De Weener berigten van den 26sten bevat eene lange lijst van militaire promotien en verdeelingen van regimenten, volgens particuliere brieven zou de generaal baron *von Steggentaal* vice-president van den hof-krijgsraad worden.

— Van de poolsche grenzen wordt gemeld, dat Z. M. de keizer van Rusland het besluit vernietigd heeft, waarbij de goederen, die prins *Czartoryiski* in Polen bezat, verbeurd verklaard worden, deze prins bevindt zich op dit oogenblik op zijne landgoederen in Gallicien en heeft hoop dat de Keizer hem genade zal verleenen.

— Wij lezen in den belgischen Courrier het volgend merkwaardig artikel:

» Op het oogenblik, dat onze ministers, onze regeringsopdragers en onze schateurs zich om het zeerst bevlijtigen, om de akte van submissie van den opperwagtigen wil voor de volstrekt der uit te Londen vertegenwoordigde hoven te gaan nederteekenen, en hen te gaan danken voor al het kwaad, dat zij ons ongelukkig vaderland hebben toegebragt, houdt *Willem van Nassau* niet ongelogenin tegenwoordigheid dezer zoogenaamde beschikkers der volken, blijft onverschrokken en toont zich gereed om, gedurende, naar hunne beschikking te gedragen.

» Hij heeft zijn traktaat, zonder een vorm van uitlegging te vragen, van de hand gewezen, heeft zijn geluk aan goede vrouw en aan vaandigheid bij het niet uitvoeren [illegible] geschandeld en, heeft, na getoond te hebben in tegenwoordigheid van andere koningen, ook koning te zijn, zich tot de Hollandsche natie gewend en gezegd:

» De toekomst blijft nog in het duistere, de natie zal alzoo het volhardend kunnen geroepen worden, in het handhaven van [illegible] de eer, de vrijheid en de staatkundigheid van den staat, de regelingen dezer buitengewone omstandigheden ontglippen mijnen aandacht niet, maar alle mijne zorgen en pogingen moeten daartoe strekken, om onze [illegible] te regelen." (*)

Zie daar den vrede, welken *Willem* de kleingeestigheid onzer staatslieden voorstelt. Zie daar het antwoord, dat hij de vijf hoven van de conferentie geeft. Hij, die ons in september der verleden jaars, als reuzen aanschouwd heeft, maar ons thans nederig en onderworpen ziet, belooft zich zelven thans wel de revolutionairen tot rede te zullen brengen, welke hun revolutionair vaandel door den drak slepen en de beschaving [illegible] gekneld afmaken.

» Belgen, gij zult de hoop uwer onderdrukkers nog te schande maken. Gij zult hen leeren dat de zwakheid uwer vertegenwoordigers niet tot maatstaf moet strekken uwer standvastigheid en zelfsopoffering.

BELGIË.

Brussel, den 4den November.

In de zitting van den senaat van den 2den dezer *(en niet in die van den 3den, gelijk gisteren abusievelijk gemeld is)*, zijn de deliberatien over de 24 artikelen begonnen en heeft de commissie tot onderzoek derzelve, *(zie ons nommer van vrijdag)* haar rapport uitgebragt. Op gisteren zijn deze deliberatien voortgezet

(*) Antwoord des konings aan de commissie, belast met het adres op 's konings troons-aanspraak, aan Z. M. te behandigen. *Zie Staatscourant van 29 October en Bredas. Cour. van 30 en 31 daarvanvolgende.*

en is de voorstel tot het toetreden tot de 24 artikelen, bij dat gedeelte der wet met 85 tegen 8 stemmen, insgelijks aangenomen.

Twee leden, de heeren *Thorn* en *Meyer*, hebben geweigerd hunne stem uit te brengen. De heer *Thorn* is afgevaardigde voor Luxemburg.

De afgevaardigden hebben gisteren weder eene zitting gehouden, welke geene buitengewoonheden van Luxemburg hebben bijgebracht. Na het lezen van eenige petitien brengt de heer *Leclercq*, namens de centrale afdeeling, rapport uit over het ontwerp tot het verleenen van credieten aan de minister voor de loopende uitgaven der maand October. De eerste en derde afdeelingen vorderen het inlevering van het budget van 1832 in den kortst mogelijken tijd. De centrale afdeeling stelt voor, om eene commissie van zes leden te benoemen, ten einde een nieuw ontwerp van provisionele credieten op te stellen, welke aan de ministers behalve aan den minister van oorlog, zullen worden verleend, als zijnde reeds een derde voor het vierde kwartaal van het loopende jaar geopend is. Na eenige deliberatien, werd dit voorstel der centrale afdeeling aangenomen, en worden de heeren *Ingenhoy*, *Ory*, *Angillis*, *Seron*, *Leclercq* en *Dubus* tot leden dier commissie benoemd.

Onder de 50 leden, van de kamer der afgevaardigden, welke tegen de grondwet hebben gestemd, van acht districts-commissarissen te weten: de heeren *Barthasar*, *d'Huart*, *Hoffschmidt*, *Goethals*, *Jacques*, *Dedecker*, *Pirson* en *C. Rodenbach*.

De Raad van Ministers is gisteren avond ten 5 ure in het paleis des Konings vergaderd geweest, om over de kwestie van de aanneming der 24 artikelen door Z. M. te delibereren. Welke de uitslag dezer deliberatien geweest is, is ons onbekend; wij weten zelfs niet eens of het tot een resultaat gekomen is; maar wetende volkomen wel, dat België in dezelfs opperhoofd nog niet lang geleden, door een krachtvol besluit zoude hebben kunnen gered worden, (*Courrier.*)

Eene maatschappij van weldadigheid te Londen, de betaling van de kleine schulden van arme schuldenaars ten doel hebbende, heeft in het afgeloopen jaar, 1786 gevangenen om schuld in vrijheid gesteld. De vrijheid voor ieder dier lieden alzoo door ons geslagen, komt op 2½ ponden sterling (circa f 30) te staan!

PARIJS, DEN 31 OCTOBER.

Men verzekert, dat het gouvernement tot heden nog geen besluit omtrent het pairschap genomen heeft. Daar zal, gelooven zegt, eene lijst van nieuwe pairs aangekondigd worden in den *Moniteur* van morgen of den volgenden dag.

Het ontwerp tot het naturaliseren der afgevaardigden werden ingediend, is verdeeld, dat er aan de kamer der afgevaardigden eene commissie zal worden gedaan tot het naturaliseren van alle de Polen, welke op Fransch grondgebied genomen hebben of nog nemen.

De kamer der pairs zal aanstaanden Woensdag overkomen om het rapport der commissie voor de cancenaret, betrekkelijk het crediet van 18 millioenen over de publieke werken, en een rapport van de commissie tot de petitien te hooren. Men vindt in de brief der heer *Guizot* het woord in de zitting zal voeren, om de beschuldigingen van den minister van buitenlandsche zaken tegen hem te wederleggen.

Men verzekert, dat de kamer der afgevaardigden, na afloop der deliberatien over de wet op de rekrutering, voor 20 dagen uiteengaan zal.

Het nommer van het journal, *la Carricature*, van 30 October is in beslag genomen geworden. Het bevat een gelithographieerd plaatje, voorstellende [illegible] wachthuis, die voor de gesloten volksplaatsen een schildwacht plaatsen. Onder de plaat worden de volgende regelen uit een stuk van den heer *Casimir Delavigne* gelezen:

> *Peuple, croire tes bras, après ton oeuvre immense,*
> *Peuple, reposer toi.*

De fondsen stonden ter beurze van heden: de 5 pCt. kon. 94, op tijd 94,10, de 5 pCt. kont 66,60 op tijd 66,85, de Napelsche pontjes, langest aangeboden op tijd 77,70.

Wij ontvingen, met verzoek tot plaatsing, de volgende niet geheel onbelangrijke opmerkingen omtrent de *Cholera*:

Ongetwijfeld heeft de *Cholera* iets schrikverwekkends; maar niet minder is het waar, dat men de menschen al te bevreesd maakt.

De berigten nagaande en dezelve met de bevolking der steden vergelijkende, vind ik, dat er te Petersburg van de 64 inwoners één aan de *Cholera* moet sterven, welke sterfte nog te ruim is genomen, alzoo ik de militaire bezetting dier stad niet heb kunnen te weten komen, om dit getal bij het getal inwoners te voegen.

Te Berlijn is er één gestorven van de 172; te Weenen een van de 206, en te Hamburg, tot nog toe, een van de 566. Die alles is berekend met dezelfde verwaarloozing als voor Petersburg.

In 1826 stierf er te Stassfurt in Maandereen een van de 5 inwoners, blijkens het daar bestaande doodregister.

De vraag zoude wezen, of al die aan de *Cholera* bezweken zijn, zouden hebben blijven leven, indien die ziekte niet had geheerscht? Zoo neen, dan diende het vermoedelijk getal van hen, die evenwel gestorven zouden zijn, van de lijst der buitengewone sterfte afgerekend te worden.

Wij hebben geene berigten omtrent andere ziekten, en of ook die hare gewone offers hebben gevorderd, dan geeft dit weinig te kennen.

Om echter plaats in te vorderen, sterven jaarlijks te Petersburg [illegible] er in dat jaar 60 aan de *Cholera* overleden, en aan andere ziekten 60, de buitengewone sterfte is dus maar 60.

Daar er, bij een gewoon sterfjaar, van de 26 een sterft, zoo zijn er te Petersburg nog niet half zoo veel menschen aan de *Cholera* overleden, als aan al de andere ziekten te zamen.

Het zij verre van mij, dat ik de zaak ligtzinnig zou willen behandelen, doch met alles naar zijn regt weerde [illegible] werkelijk is.

P. M.

Aan de Redactie der Bredasche Courant.

Het geschrift in handen hebbende doen komen [illegible] Bredasche *Courier*, de dagteekening van den 16den October voorkomende, zie ik, dat deszelfs opgenaamde representant *Rodenbach* daarin een jammerhartig verhaal doet, waar of valsch mij is 't onbewust, van zekeren *Geruzet*, letterkundige, welke in September l. te Rotterdam, voorzien van een passpoort van den generaal *Belliard*, gekomen zijnde, aldaar aangehouden en door hoer Directeur van politie, *Kinsbergen*, gearresteerd zou zijn geworden, en na vijf of zes dagen in arrest gehouden te zijn, op hoog bevel, van het hollandsch grondgebied zou zijn verdreven geworden.

Aannemende dat de [illegible] bevat, dan hebben de magistraten, die dezen persoon hebben doen arresteren en de hooge overigheid, welke zijne uitdrijving bevolen heeft, de erkentelijkheid van Holland voor de hun bewezen verdienste.

Deze *Geruzet*, is Franschman, en [illegible] kwartiermeermeester van een regiment, en vanwege het bruid van het legioen van eer.

Voor een tiental jaren reeds uit zijn land in België, en in Frankrijk niet vastgezet te worden van wege zijne talrijke misdrijven. De zoon van een der voornaamste koopluden uit Reims, welken deze *Geruzet* voor een zeste duizend francs omgeveer opgelicht had, in 1825 of 1826 te Parijsel gekomen zijnde, en hem op de Munt [illegible] aldaar hem openlijk voor een [illegible] uit en [illegible] van uit zijn knoopsgat [illegible] eer te doen, die zijne [illegible] hem het regt benamen te dragen. Verbleekt en sidderend maakte *Geruzet* zich weg te midden van het [illegible] volks, door dat tooneel op klaar lichten dag zamengevloeid. Gedachte koopman was in het *Hôtel de Bruis* gelogeerd, zoodra hij tot zijnent was gekomen, [illegible] te winnen, om te weten, of hij de uitlevering zou kunnen bewerken, of althans in België eene, hetzij crimmele of civile, vervolging doen instellen.

Dezelfde *Geruzet* werd, gelijk van zelve spreekt, ten einde zijne erkentelijkheid te betoonen voor de gastvrijheid, die hij in het koninkrijk genoten had, een der warmste voorstanders van den belgischen opstand. Het laat genoegzaam geen twijfel over, of zijne komst in Holland had, eenen [illegible] doel, om er het [illegible] van spion uit te oefenen.

Ik geloof, mijnheer de redacteur, dat gij, in het belang der waarheid, welke dan zoudt deze aanzienlijken bekend te maken, en dezelve, zoo het kon, in de beide talen [illegible] deelen te [illegible] Rodenbach en zijne [illegible] vrienden.

Rogenhier.

Behalve de bijvoegsels, van [illegible] reeds vroeger melding gemaakt hebben, is nog [illegible] bij ons ingekomen, [illegible] op den brief, met het nommer van den 28 october, over de belangen der kavalerie handelende. Deze brief is [illegible] van zaken gesteld, en zoo ver wij kunnen beoordeelen, zeer juist in de voorgestelde aanmerkingen. Ons nommer van den 4 dezer zal den gezonden schrijver echter de reden der niet plaatsing verklaren.

Nog is bij ons ontvangen een brief uit S..., geteekend: *Uwe bestendige lezer.* Deze [illegible] zegt, dat een brief in ons n°. 233 op de *administratiën bij de marine* zinspeelt, en [illegible] wijzen, dat deze wel degelijk aanspraak op het [illegible] de *bestendige lezer* keurt deze [illegible] het beste [illegible] wij [illegible] nist vinden, en waarvan [illegible] ambtenaren op dat [illegible] hebben, zal het hun, dunkens, niet [illegible] brief, die wij nader, als [illegible] Vaderlands hebben, leeren [illegible] den brief van onzen [illegible] om een gebrek, dat [illegible] verwijt, namelijk eene duisterheid, die zelfs den geduldigsten lezer vermoeit.

De nieuwkeurige beschrijving der Oog-gebreken, met opgave der Oorzaken, Teekenen, alle verdere omstandigheden, opgegeven door MORIT. *BERNARDT; Hofgezigtkundige te Hannover.*

Dit werkje is niet alleen met het doel uitgegeven, om van de publique voorschriften te geven, door welke de niet geziektkundige in staat gesteld wordt, zich ten minste van de voornaamste middelen te kunnen bedienen, welke hem gezegd worden, maar ook, en, bij de noodzakelijkheid, zich van den dienst der Geleerden, den wenschelijken Oogenblik in de gelegenheid te stellen, de zaak kunst te kunnen passen.

De schrijver heeft, met de meest mogelijke naauwkeurigheid, de gebreken der oogen in dit werkje behandeld, en de duidelijke kentekenen van een goed en een slecht Bril-glas doen kennen; vervolgens den juisten tijd van het gebruik van Bril, naar den ziekte toestand der oogen aangewezen, en den bijzonderen Schriftjes gegeven, hoe hij zich te gedragen hebbe, zullen goede en voor zijn zaak passende zaken zoo veel mogelijk weldadig werken; ten slotte heeft hij nog eenige bedenkingswaardige plaatsen over de oogen aangeprezen; door welk een en ander dit werkje, niet dan als een aanwinst kan beschouwd worden.

Hetzelve is bij de Uitgevers dezer, en verder alom, voor den prijs van slechts 50 Cents te bekomen.

Marktprijzen der Stad *Breda*,

van den 4 Nov. 1831.

	Laagste prijs.	Hoogste prijs.	Middel prijs.
Het Nederl. mudje Tarwe	f 12,00	f 12,00	f 12,00
Het ditto ditto Rogge	7,40	7,80	7,60
Het ditto ditto Boekweit	5,85	6,00	5,97
Een Nederl. pond Boter			90
Aardappelen Nederl. Mudden			1,20

TE KOOP

Een extra fraaije donker bruine Mecklenburger MERRIJ-PAARDEN, te bevragen bij de Heer M. DOREN, Mr. Voerman, wonende aan de Vughtsgracht. Brieven franco.

TE KOOP

Een LITHOGRAPHISCHE PERS, met de daartoe vervaardigd Tafeltje met Laden, om de benoodigdheden te bergen, zijnde inzonderheid tot het Lithographeren van Heeren- of Handschrift ingerigt, en dus zeer gemakkelijk vervoerd worden.

Twee uitmuntend bewerkte LITHOTOMEN, waarvan eene geplaatst is in een Mahonjehouten Kastje, hetwelk mede als tafel voor de Pomp dient, waarvan de beschrijving en afbeelding te vinden is in N°. 19 van het Maandwerk *La revue des revues*, in Juni 1830 te Brussel uitgegeven.

Behalve deze Werktuigen kan deele aanmerkelijk boven anderen vervaardigd door ondergeteekende, door den Heer W. VAN HOUTEN en onder dezelfs toezigt vervaardigde, te bevragen bij de Uitgevers dezer.

TE KOOP

Een ruime WAGEN op Veeren, met een Kap en Stoelen, waarbij een Lijnolen voor een, en een lange Boom voor twee paarden. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

De Ondergeteekende maakt aan zijne begunstigers bekend, dat hij voorzien is en voorhanden heeft P. L. AALSVERVAERTERS voor de Nationale Militie en Schutterijen, alles op eene billijkmatige voorwaarde, en neemt alles voor zijne rekening en risico, met alle Assurantie voor den geheelen Winter, als van Desertie of Wangedrag. Voorts de Plaatsvervangers, alwaar ook de Maaten of Schutter in Active Dienst en het regulier Dienstdoen Zijner Majesteit door een Plaatsvervanger laten vervangen. Het kantoor wordt gehouden in de laage Kas C. N. 112, te Goes. Nadere inlichtingen zijn gekregen bekomen te *Breda* bij het Logement den *Zwaan*, te Kaatsstraat, en de *Breda* te het Logement de *Zwaan*, bij de Wed. VERBLIET.

Goes, den 14den October 1831.

W. FIETERSE,
Commissionair.

VOORBEHOEDMIDDEL TEGEN DE CHOLERA.

Bij J. OVERDUIN, Apotheker en Chemist te *Breda*, wordt Beleid en is door hem alom verkrijgbaar gesteld:

Het *Voorbehoedmiddel tegen de Cholera Morbus*.

Hetzelve is zeer aangenaam van smaak, meestal uit Kruiden, Heilzalve, is zeer aangenaam van smaak, meestal uit Kruiden, bestaande, en dient alleen als zodanig gebruikt te worden. Hetzelve